

CLASS-XII
ENVIRONMENT EDUCATION

TIME:-2Hrs
IA: 05 Marks

Theory: 45 Marks
Total:50 Marks

1. All questions will be compulsory
2. Question no 1 will be carrying 25 objective type questions of 1 mark each. In objective there will be 10 multiple choice questions, 5 one word or one line question, 5 fill in the blanks and 5 questions will be of true/ false statement.
3. Question no 2 to 6 (Total 5 questions) will be 2 marks each. Answer to each question will be in 20-30 words
4. Question no 7 and 8 (Total 2 Question) long answer type question carrying 5 marks each. Answer to this question will be in 80-100 words.

XII ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਖਿਆ

- 1 ਬਹੁ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ
- I. 1972 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ ਸੀ?
ੳ) ਸਟਾਕਹੌਮ   ਅ) ਰੀਓ-ਡੀ-ਜੀਨੇਰੋ   ਏ) ਕਲਕੱਤਾ   ਸ) ਉਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
  - II. ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ?
ੳ) ਖੇਤੀਬਾੜੀ   ਅ) ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ   ਏ) ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ
ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ
  - III. ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਣ-
ੳ) ਕੇਵਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਅ) ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਏ) ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।
  - IV. ਲਾਈਕੇਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣੀ ਸੂਚਕ ਹਨ?
ੳ) ਭੌਤਿਕ   ਅ) ਜੈਵਿਕ   ਏ) ਰਸਾਇਣਿਕ   ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
  - V. ‘ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ’। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਹੇ ਸਨ।
ੳ) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ   ਅ) ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ
ਏ) ਪੰਡਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ   ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

XX. ....ਦੇ ਜਾ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਸਲਾਂ ਇਕੋ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕਠੀਆ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ।

4 ਸਹੀ/ਗਲਤ ਲਿਖੋ-

XXI. ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

XXII. ਅਫੀਮੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਤਲੀਆਂ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

XXIII. ਹਰੇ ਇਨਕਲਾਬ ਵੱਜੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ।

XXIV. ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ 1 ਬਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।

XXV. ਪਾਲੀਥੀਨ ਲਿਫਾਫੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਨ। 25×1=25

5 2 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਟਾਈਗਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

2) ਧਰਤੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਸੁਹਜ ਅਪਣਾਉਗੇ।

3) ਪੂਰੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ - CPCB, HDI

4) ਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਿਕ ਖਾਦਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ।

5) ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦੋ ਉਪਾਅ ਲਿਖੋ। 5×2=10

6 5 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-

6) ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸਦੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ?

ਜਾਂ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

7) ਟਿਕਾਉ ਖੇਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਰਗੈਨਿਕ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ?

ਜਾਂ

ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?